

розпорядження Кабінету Міністрів України № 310-р від 10.05.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/310-2018-%D1%80>.

4. Про затвердження Положення про Офіс фінансового контролю: Постанова Кабінету Міністрів України № 184 від 19.02.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/184-2020-%D0%BF>.

УДК 657.01

Соколенко Л.Ф.

*к.е.н., доцент, доцент кафедри бізнес-економіки та адміністрування
Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка,
м. Суми, Україна*

ОБ'ЄКТИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ НАДАННЯ ПОСЛУГ КЕРУЮЧИМИ КОМПАНІЯМИ У СФЕРІ ЖКГ

Управління бізнес-процесами для сучасних компаній всіх галузей національної економіки набуває вирішального значення в умовах посилення невизначеності та нестабільності ринкового середовища.

Так, за словами В.А.Дерія та М.В.Гуменної-Дерій, «сучасна бізнесова (підприємницька) діяльність, на нашу думку, уже не може обійтись без її обов'язкової сегментації на бізнес-процеси. Це важливо з точки зору мінімізації витрат на ці процеси і забезпечення максимізації доходів від них, тому керівник та менеджери підприємства мають постійно удосконалювати класифікацію бізнес-процесів, бо вона безпосередньо впливає його витрати і доходи, а також на конкурентоспроможність підприємства на ринку товарів (продукції, робіт, послуг)» [1]. Цілком погоджуючись з такою позицією вчених, зауважимо, що управління бізнес-процесами набуває комплексності та трансформує концепції управління компаніями, орієнтуючи їх на цілісний розгляд проблем, врахування існуючих обмежень діяльності та вузьких місць.

При цьому галузі житлово-комунального господарства (ЖКГ) притаманні власні риси, ризики та обмеження. Тому формувати систему обліково-інформаційної підтримки функціонування бізнес-процесів керуючої компанії у сфері ЖКГ та їх реінжинірингу слід також в контексті характеристики таких бізнес-процесів, адже обмежуватися класичним поділом об'єктів бухгалтерського обліку вже складно. Крім того, одні й ті ж ресурси, долучені до різних бізнес-процесів, дають різну віддачу. Тому до завдань побудови системи об'єктів бухгалтерського обліку слід віднести обґрунтування такої їх структури та рівнів аналітики, які б дозволили в подальшому отримувати досить аналітичну інформацію про матеріально-ресурсне та кадрове забезпечення окремих бізнес-процесів та підпроцесів.

Найбільш складним для керуючих компаній у сфері ЖКГ є бізнес-процес «Робота зі споживачами», адже він охоплює не тільки надання послуг, зокрема

аутсорсингових (наприклад, бухгалтерських), сервісно-технічних (прибирання, ремонту та монтажу, обслуговування мереж та ліфтів, вивезення побутових і будівельних відходів, дезинфекція, обрізка дерев та догляд за клумбами, охорона тощо), адміністративних (видача довідок про приписку та склад сім'ї), консультаційних послуг (надання технічних, юридичних, організаційних консультацій) та послуг колл-центру, а й матеріально-технічне, ресурсне, кадрове забезпечення їх надання.

Зокрема, за такими операціями об'єктами будуть майно та ресурси керуючої компанії, інші витрат на надання послуг, доходи від їх надання, а також розрахунки з працівниками, суми податкових зобов'язань, які нараховуються за такими операціями надання послуг. Крім того, до цього процесу також відноситься супровід фінансових операцій, що означає на практиці потребу належного бухгалтерського обліку дебіторської заборгованості з відповідними резервами сумнівних боргів, здійснення грошових розрахунків, отримання та перерахування коштів субсидій.

Базуючись на цілях управління бізнес-процесами, обґрунтованих О.В. Ольшанським [2], вважаємо за доцільне встановити цілі організації бухгалтерського обліку в частині розробки та упорядкування об'єктів бухгалтерського обліку керуючої компанії у сфері ЖКГ:

1) розробка структури рахунків аналітичного обліку роботи матеріально-технічної бази та обладнання у відповідності до структури ресурсів, які споживаються в межах кожного бізнес-процесу (з можливістю ідентифікації нормативних показників їх використання);

2) встановлення деталізованої номенклатури переліку операцій та видів робіт, які виконуються персоналом за кожним бізнес-процесом та для визначення резервів підвищення продуктивності праці, виходячи з обсягів виконаних робіт та конкретних процедур;

3) розробка структури рахунків аналітичного обліку розрахунків зі споживачами з можливістю встановлення індивідуального обсягу спожитих послуг та в межах кожного підпроцесу (з можливістю ідентифікації нормальних показників їх використання, скорочення чи розширення споживання);

4) оптимізація системи управління бізнес-процесами на основі удосконалення інформаційної підтримки процесу комунікації між рівнями управління бізнес-процесами.

Використання обґрунтованого вище підходу до ідентифікації об'єктів бухгалтерського обліку дозволить належно організувати та вести бухгалтерський облік господарських операцій керуючої компанії з надання послуг у сфері ЖКГ належним чином. Це сприятиме зростанню ефективності використання ресурсів як самої компанії, так і споживачів, підвищить прозорість інформації для управління кожним бізнес-процесом та інформування споживачів та оприлюднення, оперативному використанню інформації із загальнодержавних

реєстрів відкритих даних, формуванню інформаційного базису та аналітичного інструментарію ухвалення управлінських рішень.

Список використаних інформаційних джерел

1. Дерій В.А., Гуменна-Дерій М.В. Управлінський облік і аналіз бізнес-процесів у підприємстві // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2018. №2(40). С. 12-18.

2. Ольшанський О.В. Розробка концепції удосконалення управління бізнес-процесами підприємств торгівлі // Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор». 2018. №6(49). С. 110-113.

УДК 336.71

Чепелюк Г.М.

*к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів та банківської справи
Черкаський навчально-науковий інститут
ДВНЗ «Університет банківської справи»,
м. Черкаси, Україна*

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ТА КОНТРОЛЮ ЛІКВІДНІСТЮ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ

Банківська ліквідність відіграє суттєво впливає як на діяльність окремого банку, так і кредитної систем країни. Банк із серйозними проблемами ліквідності не виконує в повній мірі свої функції щодо обслуговування клієнтів. Це призводить до зниження його рейтингу, що ускладнює запозичення коштів із зовнішніх джерел. Водночас, надлишкова ліквідність є результатом негативного управління банком та свідчить про неспроможність менеджменту банку ефективно розпоряджатися залученими ресурсами. Надлишкова ліквідність спричиняє зниження рентабельності банківської діяльності та може привести до збитковості банку. Ліквідність - одна з узагальнюючих якісних характеристик діяльності банку. Правильна оцінка ліквідності та ефективне управління нею є однією з найважливіших передумов успішної діяльності банку.

Вагомий внесок у дослідження ліквідності в контексті фінансової стійкості банку та банківської системи здійснено колективом українських авторів під загальною редакцією О.І. Барановського у монографії «Розвиток банківської системи України». В ній зазначено ризики ліквідності як чинники, що впливають на фінансову стійкість банку [1].

Банківська діяльність піддається ризику ліквідності - ризику недостатності надходжень грошових коштів для покриття їх відпливу, тобто ризику того, що банк не зможе розрахуватися в строк за власними зобов'язаннями у зв'язку з неможливістю за певних умов швидкої конверсії фінансових активів у платіжні засоби без суттєвих втрат.